

הקורא למפרע פרק שני מגילה

יט.

עין משפט
גור מצוה

בר א מיי פ"א מלמטה
מגילה הלכה י' טו"ש
א"ח פ"י מפתח פני ה':
בו ב מיי שם הלכה ג'
טור ש"ע א"ח ס'י
מגל ס"ג
ב"ח ג מיי שם הלכה י'
טור ו"ע א"ח ס'י
מפתח ס"ג פ"ה ה':
ב"ח ג מיי פ"ב שם הל'
ו טו"ש א"ח ס'י
מגל ס"ג
ל ה מיי פ"ב מלמטה
מגילה הלכה י' טו"ש
ע"ש ד טו"ש א"ח ס'י
ובסג וטו"ש א"ח ס'י
מגל ס"ג
ל א ז מיי שם הלכה ח'
טו"ש שם ס"ג פ"ה ה':

גליון הש"ס

התוספות ד"ה ובלבד
שיהו ב"י פירש התפר.
ע"ש כדכ"ח דף ג' ע"א
מוספות וטו"ש א"ח ס'י
משולשין וטו"ש א"ח ס'י
הדף ו' וכן נקט:

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה מנח
אמינא לה דמשום האו:
(ו) תוס' ד"ה על ספר
ו'ו' דתנן כל כותבין דנין
ובסג וטו"ש א"ח ס'י
דכ"ח (א) ד"ה ה' כפר וכו'
שעמיד לחזור בליל י"ד
ואע"פ:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א רש"י ד"ה שיהו
משולשין שיהא מלאם
התפר וכו'. י"ב ע"ש
מהר"ם ש"ק שאמרינן
והגיה בלשון רש"י פעמים
התפר חתה חתול וע"ן
בכד"ח דף ג' ע"א
בכד"ח דף ג' ע"א
מוספות ד"ה שיהו וכו'
שעמיד כדכ"ח ודכ"ח
סומרים הלכה יעו"ש
ודו"ק:

מוסף רש"י

חרתא דארושכפי.
אלמני"ט (שבת טז)
אלמני"ט (גיטין טז)
דשוי בנפשיה ע"ז לוי
לכו הכי לא חזי מרדכי
מגלה לו והיה טוע
ומתהוו לו (סנהדרין
ס"א). הלכה כדברי
האומר כולה. ל"ח
לקרות. ופלני נה מנאי
נמתי"ט (לעיר וכו').

רבינו הננאל

קלקותום.
דארושכפי. דפתרא. דמילת
אקמיה ולא עפיין. ינדי.
מחא. באלו כילו לא
יצא. עד שתהא כתובה
על העור ובדיו. דגמר
כתובה. כתיבה. כתיבה.
והכתוב אסתר המלכה.
וכתיב התם ויאמר להם
ברוך מפי קריא אלי את
כל הדברים האלה ואני
כותב על הספר בדיו.
מתני' בן עיר שהלך
לכרן ובן כרך שהלך לעיר
אם עומד לחזור ולמקומו
קורא במקומו. אמר רבא
לא שנו בן כרך שהלך
לעיר קורא במקומו. אלא

דיפתרא דמל"ח וקמיה ולא עפיין. קשיא ל"ח היאך כותבין על
קלפים שלנו ללא עפיני ספר תורה ותפלין ומגילה
ומיך דנינו מס שהסיד שלנו נומנין בקלפים שלנו מהני כעפלים
ומדע דכפרק שני דגיטין (דף ע"ג) אמר דכלל עפיין יכול להודיף
ושלנו אין יכול להודיף על הלצן (ט):

על הספר ובדיו. פירש ר"ת
שהדיו שלנו הוא דיו גמור
אבל של עפלים לא הוא דיו והכי
משמע פ"ג דגיטין (י"ג) (ב) דמניח
בכל כותבין דנין ובסג ומסיק בכל
דבר של קיימא ומסיק לאתוי מאי
ומשני לאתוי הא דלמנא רבי חייל
כמנו דלמני טריאל ופעלא כשר
ומדלאטרין לאתוי עפלא מרדכי
במר דמני דיו שמע מינה דעיקר
דיו לא הוא מעפלא וממעט זה ר"ח
לפסול ספר תורה הכתובה מדיו של
עפלים והכא שכתובים השינו לו דלמנ
מייירי בנמי שפרו דכן עפלים אצל
אותו שעשו מגוף העפלים ודאי הוא
טוב ומי"מ נראה דאותו שלנו הוא
עיקר דיו כדמשמע פרק כל היד
(מד דף ט) דרבי אמר פלי קורטא
דליתא לדין פירוש שכתוב תמיכה
של דיו ובדיק ביה דס משור וזבולתו
שלנו שייך שיהיה ולא זבולתו של
עפלים: **בן כפר** שהלך לעיר בין
כך ובין כך קורא עמהם. פירש
רש"י ואע"פ שקרא כבר ליום הכניסה
וקשיא למה יחזור ויקרא שני פעמים
ומי"מ נראה דשפיר פי' רש"י דמיון
סהיה בעיר צלילה נעשה כגני העיר
ואע"פ שעמיד לחזור (ז) (ז) צ"ד
ואע"פ שקרא ציוס הכניסה דהא
דלמרי' כפרים מקדימים ליום הכניסה
כדי שיספיקו מים ומזון לאחיהם
שכברכין ופטורים ממגילה היינו
דווקא כשאנש שזיה שם צליל י"ד
אלא ציוס י"ד צליל שם אלל כשזיה
שם צליל חרבעה עשר ודאי דינס
כגני העיר אע"פ שקראו כבר:

ובלכ"ד שיהו משולשין. נראה
כמו שפירש"י שיהיה
* מראש התפר עד הגיד כנגיד לגיד
חזירו צין מלמעלה צין מלמטה והכי
נמי משמע צמכות (דף ע: ו) וס'
גזי ערי מקלט דקאמר ושלש שיהו
משולשין מדלוס לחזרון כמחזרון
לשכס ומשכס לקדש כמקדש לאפון
שמע מינה דמשולשין משמע מי
ולא כמו שפירש"י שיש הגיד
צראש הדף וזמלמעיו וצקופו (ט):

שנין ולא איפרוק ומה הגיע אליהם דקמל ושתי ומ"ד מאיש יהודי מה
ראה מרדכי דאיקני בהמן על ככה * דשוי * נפשיה ע"ז ומה הגיע אליהם
דאתרחיש ניסא ומ"ד מאחר הדברים האלה מה ראה המן שנתקנא בכל
היהודים על ככה משום * דמרדכי לא יכרע ולא ישתחוה ומה הגיע אליהם
* ותלו אותו ואת בניו על העץ ומ"ד מבלילה הוא מה ראה אחשוורוש להביא
את ספר הזכרונות על ככה דומינתיה אסתר להמן בהדיה ומה הגיע אליהם
דאתרחיש ניסא * א"ר חלבו אמר רב חמא בר גוריא אמר רב הלכה כדברי
האומר כולה ואפי' למאן דאמר * מאיש יהודי * צריכה שתהא כתובה כולה
וא"ר חלבו אמר רב חמא בר גוריא אמר רב מגילה נקראת ספר ונקראת
אגרת נקראת ספר * שאם תפרה בחוטי פשתן פסולה ונקראת אגרת
גידין כשרה אמר רב נחמן ובלבד שיהו משולשין אמר רב יהודה אמר
שמואל * הקורא במגילה הכתובה בין הכתובים לא יצא אמר רבא * לא אמרן אלא דלא מחסרא ומייתרא
פורתא אבל מחסרא ומייתרא פורתא לית לן בה לוי בר שמואל הוא קא קרי קמיה דרב יהודה במגילה
הכתובה

עוד הוסיף רש"י וז"ל ע"פ רש"י ד"ה ומה הגיע אליהם דקמל ושתי ומ"ד מאיש יהודי מה ראה מרדכי דאיקני בהמן על ככה * דשוי * נפשיה ע"ז ומה הגיע אליהם דאתרחיש ניסא ומ"ד מאחר הדברים האלה מה ראה המן שנתקנא בכל היהודים על ככה משום * דמרדכי לא יכרע ולא ישתחוה ומה הגיע אליהם * ותלו אותו ואת בניו על העץ ומ"ד מבלילה הוא מה ראה אחשוורוש להביא את ספר הזכרונות על ככה דומינתיה אסתר להמן בהדיה ומה הגיע אליהם דאתרחיש ניסא * א"ר חלבו אמר רב חמא בר גוריא אמר רב הלכה כדברי האומר כולה ואפי' למאן דאמר * מאיש יהודי * צריכה שתהא כתובה כולה וא"ר חלבו אמר רב חמא בר גוריא אמר רב מגילה נקראת ספר ונקראת אגרת נקראת ספר * שאם תפרה בחוטי פשתן פסולה ונקראת אגרת גידין כשרה אמר רב נחמן ובלבד שיהו משולשין אמר רב יהודה אמר שמואל * הקורא במגילה הכתובה בין הכתובים לא יצא אמר רבא * לא אמרן אלא דלא מחסרא ומייתרא פורתא אבל מחסרא ומייתרא פורתא לית לן בה לוי בר שמואל הוא קא קרי קמיה דרב יהודה במגילה הכתובה

הרבה דארושכפי. סס שזבעין צו מנעלים שמורין: קמיה. צמיי:
ולא עפיין. מעודד בעפלים שקורין גל"ש: מחא. מין עשנים עשו
על ידי דבק: **מתני'** **בן עיר**. שזמנו צארבעה עשר: **שהלך**
לכרך. שזמנו צממשה עשר: **אם עמיד לחזור**. מפרש צגמ': קורא

מקומו. כחוצת מקומו צן עיר
צארבעה עשר צן כרך צממשה עשר:
גמ' **לא שנו**. דצן כרך שהלך לעיר
ועמיד לחזור למקומו קורא צממשה
עשר ולא צארבעה עשר: **אלא**
שעמיד לחזור צליל חרבעה עשר. אם
קודם עמוד השחר ילא מן העיר הוא
דלמני שאינו ריךך לקרות עממן צלילי
י"ד אע"פ שעודנו סס הואיל וציוס
לא יהיה סס אין זה אפילו פרוז צן
יומו: **אבל אין עמיד**. ללאת משס
צלילה דהשתא הוא פרוז לאותו יוס
אע"פ שעמיד לחזור למחר ליום
ז' אחר נקרא פרוז וקורא עממן
צן צלילי י"ד צן צ"ד. והיה לנן
עיר שהלך לכרך אם עמיד לחזור
צלילי ט"ו שלא יהא סס ציוס ט"ו
לא הוא מוקף ליומו וקורא צ"ד כחוצת
מקומו ואע"פ שהא צכךך אבל אין
עמיד לחזור צלילי ט"ו אין ריךך
עממן צ"ד וממתיין וקורא עממן
אע"פ שסופו לחזור לאחר זמן: **מנא**
(ה) ליה. דמשום ההוא יומא חשיב
כומייה: **בן כפר**. שהקדים וקרא
ליום הכניסה ואח"כ הלך לעיר והיה
סס צלילי י"ד: **בן צין** כד.
אפילו עממן לחזור וללאת משס קודם
היוס קורא עממן צלילה: **כגני העיר**
צני מקרי. כל הפרזיס ומנס
צארבעה עשר צין כפרים צין עירות
ורצנן הוא דלקילו עלייהו להקדים
ליום הכניסה: **והני מילי**. דלקילו
עלייהו דלון ריךך לקרות ולקרות
צארבעה עשר פי איתיה צכפר:
ו מאחר הדברים האלה. גידל המלך
וכי: **כל מוקף**. לקיים אגרת הפוריס
על מוקף הקפיד להזכיר: **טוקופ של**
אחשוורוש. ומתחילתה ומה מדברת
תוקופ עד סופה: **ואם רלו** על
ככה. המגילה נכתבה ונקראת
להודיע לדורות מה רלו צלמות הומן
שעשו מה שעשו ומפרש על ככה
עשו ולפרש מה הגיע על העוסיס:
קראת ספר. וכתב ספר: **שלא**
ספרה בחוטי פשתן פסולה. דליכא
למאן דלמנ צממסות מכות (דף י"א).
ספר תורה שספרו צפשתן פסולה:
על ככה ומה הגיע
ונקראת אגרת. לומר שאינה תמורה
כספר: **שיהו משולשין**. שיהא מראש
התפרא עד מוקס תפירת הגיד
ממנו ועד הגיד השני ומן הגיד
לשליש כמשלשין לסוף התפר:
הכסוזה צין הכסוזה. ספרים שהיו
צימי החכמים כולן צגליון כספר
תורה שלנו: **לא ילא**. דבעינן אגרת
לעממה דמיפרסס ניסא טפי דכי
קוריה צין הכסוזה נראה כקורא
צמקל: **אי מחסרא או מייתרא**. ארוכה
משאר הקלפים למעלה או למטה או
קרה מהן ויש לה היכר לעממה:
ומתו

ישאם הטיל בה שלשה חוטי שמואל * הקורא במגילה הכתובה בין הכתובים לא יצא אמר רבא * לא אמרן אלא דלא מחסרא ומייתרא פורתא אבל מחסרא ומייתרא פורתא לית לן בה לוי בר שמואל הוא קא קרי קמיה דרב יהודה במגילה הכתובה

שעמיד לחזור בליל י"ד ונדומן לו ותעכב לו ולא חזר, קורא בחמשה עשר כגני מקומו. אבל אינו עתיד לחזור בליל י"ד קורא עמהם. דכתיב על כן היהודים הפרזיס, למה לי עוד היושבים בעיר הפרזות. לא בא אלא ללמד פירוט בן יוסף קרו פרוז. וכן מוקף (במקומו) [בן יוסף] קרו מוקף. ד"רש"י יחא בן כרך שהלך לעיר שזמנו מאוחר, בן עיר שהלך לכוך ואין זמנו מוקדם. א"ל לפיכך שנינו אם עתיד לחזור, אם חזר הרי הוא לא נעשה מוקף. אמר ר' יוחנן לן בן עיר שהלך לכרך. אמר ר' יוסי אית כאן, בעתיד להשתקע. כו'. ונחברו הפירוש שפירשו. אמר רבה בן כפר שהלך לעיר בין עתיד לחזור בכפר בין אינו עתיד לחזור קורא עממן בי"ד, ולא תקינו ליה רבנן לאקדמיה ליום הכניסה אלא כי איתיה בכפר אבל כי איתיה בעיר כגני העיר בעי למיקרא. ומתוכם אביי עליה, ומתוהיז הכי בן כפר שהלך לעיר בין כן ובין כך קורא עממן. [פיסקא] מוקינן קורא [אזינן] את המגילה ויוצא בה, רבי מאיר אומר כו'. ואסיקנא ויחילכא כדברי האומר את כולה. אמרו צממיה דרב מגילה נקראת ספר, ללמד שאם תפרה בשפתן פסולה כספר תורה. נקראת אגרת, שאם היטיל בה [צ"ל] הכי גידין כשרה. ובלבד שיהו משולשין, כלומר החוט כרוך זה אחר זה ג' פעמים, שלש שלש בשתי קצות ושלוש באמצע. הקורא במגילה הכתובה בין הכתובים, פירוש אם הן כולן כתובים שנכתבו מגילה אסתר בליל ורוב היריעות הכתובות כולן מדה אחת, פסולה. ואם מיחסרא או מייתרא, כגון שכל יריעה רחבה שלש זרתות והיריעות שכתובה בהן מגילה אסתר רחבן שלש זרתות וחצי זרת, או שתי זרתות וחצי, שנראת מגילה כפני עצמה כשרה.

(א) נלעיל ב. ד. (ג) נלעיל
ד: מוקס הגמלא מפני
שסמקתין (א) [תוס' פ"ב
וסס לילית רמב"א], (ד) נלעיל
א: (ה) נלעיל ב. (ו) נלעיל
מוספות שבת עב: ומוס'
מספרין סא: ד"ה רבא
אמר, (ז) נלעיל י: (ח)
(ט) נלעיל (ט) [נ"ל אסתר],
(י) נלעיל ב. (כ) נלעיל
נמספות, (ל) נלעיל
(מ) נלעיל מוספות שבת עב:
ד"ה קלף ומוס' מנחות לא:
ד"ה סא, (ס) נלעיל
נמספה (פ. א.) (ס) נלעיל
בכורות. ד"ה שיהיו.

תורה אור השלם

- קומו וקבלו היהודים
עליהם ועל ירעם ועל
כל הגוים עליהם ולא
יעזבו להיות עמים את
שני הימים האלה
בכתובם ויכוננם בכל
שנה ושנה:
- והכתב אסתר
המלכה בת אביהויל
ומרדכי היהודי את כל
חקף לקיים את אגרת
הפרזיס הזאת השנית:
- אסתר ט טט
ו יאמר ליום ברך
מפיו וקרא אלי את כל
הדברים האלה ואני
כתב על הספר בדיו:
ימייהו לו יח
- איש יחזיר ויהי
בששתן הדיקרי ושמו
מקדכי בן יאיר בן שמעי
בן קיש איש מינתי:
- אסתר ב ה
אחר הדיקרים האלה
גדל המלך אחשוורוש
את המן בן הדיקרא
האגגי וצשאוהו וישם
את כסאו מעל כל
השרים אשר אתו:
- אסתר ג א
על כן היהודים
הפרזיס עליהם בערי
הפרזות עמים את יום
ארגעה עשר לחדש
אדר שבוהו ומשתחה ויום
טוב ומשולש מנות איש
לקרעה:
- בילילה ההוא נקדה
שנת המלך ויאמר
להביא את ספר
הזכרונות דברי הקמים
ויהיו נקראים לפני
המלך:
אסתר ו א
על כן קראו ליום
האזהרה פורים על שם
הפור על בן כל דברי
האגרת הזאת ומה ראו
על ככה ומה הגיע
אליהם:
אסתר ט א
ובל עבד המלך א"ר
בשער המלך כפרים
ומשתחיתין להמן בן כן
עזה לו המלך ומרדכי
לא יקרע ולא ישתחוה:
אסתר ג ב
ובקאה לפני המלך
אמר עם השפר ישוב
ומשכרתי ויהיה אשר
ראשו ותלוי אתו ואת
בניו על העץ:
- אסתר ט ט
גל"ש נגל"ש. עפנים
גידולים טפילים בעלה
האלים:

לעיו רש"י

גל"ש נגל"ש. עפנים
גידולים טפילים בעלה
האלים: